

**Інструктивно-методичні рекомендації
«ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, ЩО
ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЗДОБУТТЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
У 2021/2022 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ»**

Дошкільна галузь є невід’ємною складовою процесу реформування освітньої системи в Україні. На часі реальний, а не тільки давно задекларований в дошкільній освіті, перехід від знаннєвої до компетентнісної парадигми організації освітнього процесу: використання на практиці принципу інтеграції та індивідуалізації, застосування діяльнісного, особистісно орієнтованого підходу до розвитку особистості; формування життєздатної, гнучкої, свідомої, творчої людини.

Організація освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Положення про заклад дошкільної освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2021р. №86), Базового компонента дошкільної освіти (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021р. №33), листа МОН України №1/9 — 406 від 10.08.2021р. «Щодо окремих питань діяльності ЗДО у 2021-2022 навчальному році», листа МОН України №1/9—334 від 07.07.2021р. «Щодо планування роботи ЗДО на рік» та інших нормативно-правових актів. Діяльність ЗДО також залежатиме від епідемічної ситуації у країні та регіоні. За сприятливої епідемічної ситуації ЗДО працюють у звичайному режимі, створивши максимально безпечні умови для вихованців та працівників відповідно до раніше визначених вимог та рекомендацій.

Усі заклади освіти відповідно до п.3 статті 2 Закону України «Про освіту» мають автономію у виборі основних пріоритетних напрямів та завдань в організації освітнього процесу, орієнтуючись на детальний та конструктивний аналіз результатів освітньої діяльності в попередньому навчальному році.

Сучасна дошкільна освіта базується на принципах якості, доступності та наступності, що є цілісною системою розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Система дошкільної освіти має спрямовуватися на розвиток дитини. Ця важлива умова врахована в оновленому Базовому компоненті дошкільної освіти, що є державним освітнім стандартом. Впровадження БКДО розпочнеться з вересня 2021 року.

Ключовим поняттям в критеріях оцінки ефективності та якості освіти виступає категорія сформованих у дитини компетентностей, що вказують на можливість активно проявляти особистісні надбання в різних самостійних та організованих за підтримки дорослого видах діяльності. Стандарт представляє взаємозв’язок між цінностями дошкільної освіти, напрямами освіти (змістом), процесом формування досвіду дитини в різних видах

діяльності, що забезпечує освітній результат — компетентність дитини старшого дошкільного віку.

Головним завданням педагогів ЗДО цього року має стати якісне впровадження в освітній процес оновленого Державного стандарту дошкільної освіти.

У Державному стандарті дошкільної освіти вперше визначено не лише стандартизовані вимоги до результату дошкільної освіти, тобто до дитини, а й окреслено обов'язкові умови, які забезпечуватимуть досягнення бажаного результату.

В основі Стандарту – ідея солідарної відповідальності держави, громади, родини, фахівців педагогічної освіти й інших професій, причетних до піклування, догляду та розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Очікувані результати імплементації оновленого Базового компонента дошкільної освіти:

- забезпечення підвищення якості дошкільної освіти в Україні та відповідності її міжнародним стандартам;
- можливість продовження реформування дошкільної освіти з урахуванням наступності між дошкільною та загальною середньою освітою (початковою ланкою).

Зміст оновленого Стандарту передбачає участь батьків або законних представників дитини в розвитку її компетентностей. Автори зазначають: якщо дитина відвідує заклад дошкільної освіти, це не звільняє сім'ю від обов'язку виховувати, розвивати й навчати її. Тому важливим залишається *питання ефективної взаємодії закладів дошкільної освіти із сім'ями дітей* як учасниками освітнього процесу. Необхідно спрямувати цю діяльність на підвищення культури відповідального батьківства, формувати високий рівень психологічної культури всіх учасників освітнього процесу як на рівні знань і настанов, так і на рівні повсякденного спілкування. Щоб донести до батьків вихованців важливі зміни у процесі розвитку, виховання й навчання, радимо будувати взаємодію у площині ціннісних орієнтацій дитини (її активностей, здоров'я, творчості), що окреслені у Державних стандартах дошкільної і початкової освіти та на основі наявних у кожній сім'ї власних родинних цінностей освіти дитини.

Доречним в роботі з батьками буде популяризація платформи «НУМО розвивати навички дошкільнят» (<https://numo.mon.gov.ua>). Платформа виконує роль помічника для батьків дітей 3-6 років та розв'язує завдання пошуку конкретної методики до конкретної ситуації розвитку дитини дошкільного віку. Numo_bot розсилатиме чіткі й зрозумілі вправи про те, як розвинути ту чи іншу навичку в дошкільнят. На платформі представлено 16 навичок, які слід розвивати у дошкільнят. Кожна навичка має коротке пояснення для дорослих, іноді додатково у вигляді невеличкого мультфільму, про її важливість та 10 рівнів-сходинок для опанування дитиною.

На допомогу педагогічним працівникам закладів освіти, які забезпечують здобуття дошкільної освіти дітьми відповідного віку,

розроблені Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (лист МОН України від 16.03.2021 №1/9-448). Матеріали підготовлені групою науковців – авторів Державного стандарту.

Пропонуємо джерела інформації:

- Електронна книжка «Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу»
<https://ezavdnz.mcfr.ua/book?bid=37876>;
- Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) від 16.03.21р.
<https://drive.google.com/file/d/1lm9gpwFli0wtOQpUbypyvd75gf7p2Pdr/view>;
- Презентація Нового компоненту дошкільної освіти
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkil>.

Процедура досягнення здобувачами дошкільної освіти результатів освіти (набуття компетентностей), передбачених Базовим компонентом дошкільної освіти, визначається освітньою програмою закладу освіти (ст. 22 Закону України «Про дошкільну освіту»). Варто врахувати, що єдиних вимог до оформлення освітньої програми ЗДО немає. Відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій МОН України (листи від 09.12.2019 № 1/9-750 «Щодо освітніх програм у ЗДО» та від 30.07.2020 № 1/9-411 «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2020/2021 навчальному році») ЗДО має право укласти свою освітню програму із чинних комплексних та парціальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України на певний навчальний рік. Також ЗДО має право самостійно розробляти власні освітні програми або окремі складові як доповнення до чинної програми відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти із врахуванням пріоритетних напрямів закладу, наявності інклюзивних або спеціальних груп тощо. Цей вибір схвалює педагогічна рада закладу, що підтверджується відповідним рішенням.

Оновлений державний стандарт дошкільної освіти не суперечить за ціннісними орієнтирами та провідними принципами попередній редакції. Тому всі комплексні та парціальні всеукраїнські програми, які мають відповідні грифи, залишаються чинними для закладів дошкільної освіти. *Ознайомитися з переліком чинних освітніх програм та навчально-методичної літератури для закладів дошкільної освіти можна за посиланням* <https://goo.gl/17YmaJ> (лист МОН України №1/9-404 від 09.08.2021 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році»).

У закладі дошкільної освіти *можна використовувати одночасно кілька комплексних* (у різних вікових групах, тобто для однієї вікової групи обирається тільки одна комплексна програма) *та парціальних програм* (для поглиблення змісту інваріантної складової та/або забезпечення варіативної складової змісту БКДО). Першочергове право вибору комплексної освітньої програми мають вихователі кожної вікової групи із врахуванням думки всіх

спеціалістів (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання і т. п.), особливостей роботи ЗДО та конкретної групи, думки батьків вихованців тощо.

З метою прийняття обґрунтованого рішення щодо вибору програм педагогам *доцільно знайомитися із змістом різних освітніх програм для галузі дошкільної освіти*. Це можна зробити за допомогою сайту Міністерства освіти і науки України (шлях: освіта - дошкільна освіта - програми розвитку дітей) або за посиланням <https://cutt.ly/3ucOvj2>.

Під час вибору програм особливу увагу *необхідно звертати на терміни дії грифів МОН України*. Також звертаємо вашу увагу ще на *ряд програм, редакція яких була оновлена в останні роки, зокрема:*

- освітня програма «Дитина» (від 2 до 7 років) Нова редакція 2020 року (лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960) та методичні рекомендації (редакція 2021 р.);

- комплексна програма розвитку дитини від народження до 6/7 років «Я у світі» (лист МОН від 12.07.2019 № 1/11-6326);

- комплексна альтернативна програма для ЗДО, що працюють за вальдорфською педагогікою, «Стежина» (лист ІМЗО від 26.02.2020 № 22.1./12-Г-149);

- комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку "Стежинки у Всесвіт" (протокол № 4 від 22.09.2020 Комісії з дошкільної педагогіки і психології Науково-методичної ради МОНУ);

- парціальна програма «Про себе треба знати, про себе треба дбати» (лист ІМЗО від 04.12.2018 № 22.1./12-Г1049);

- парціальна програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура» (лист ІМЗО від 09.07.2019 № 22.1./12-Г-627);

- навчальна програма з духовно-морального виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях (Лист ІМЗО від 02.12.2019 № 22.1./12-Г-1115);

- програма хореографічної діяльності для дітей віком від 3 до 7 років «Дитяча хореографія» (лист ІМЗО від 18.05.2020 № 22.1./12-Г-282);

- програма з навчання дітей старшого дошкільного віку гри у футбол «Шкіряний м'яч» (лист ІМЗО від 14.07.2020 № 22.1./12-Г-569);

- програма з навчання дітей старшого дошкільного віку гри у настільний теніс (лист ІМЗО від 14.07.2020 № 22.1./12-Г-573);

- програма з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в шахи «Мудрі шахи» (лист ІМЗО від 02.01.2020 № 22.1./12-Г-803);

- програма з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в шашки «Цікаві шашки» (лист ІМЗО від 23.11.2020 № 22.1./12-Г-1000);

- програма з фізкультурно-корекційної роботи для ДНЗ за авторською естетико-оздоровчою системою «Горизонтальний пластичний балет (пластик-шоу)» (лист ІМЗО від 23.11.2020 № 22.1./12-Г- 1001).

Освітня діяльність ЗДО здійснюється на основі розробленого плану роботи на навчальний рік і літній період, що схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується його керівником. *Педагогічні працівники мають право на академічну свободу*, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі; розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання та інше (Закон України «Про освіту», ст. 54, п.1).

За педагогами закладів дошкільної освіти залишається *право самостійного вибору форми написання плану освітньої роботи з дітьми*, що затверджується рішенням педагогічної ради на початку навчального року. Педагоги мають право для організації освітнього процесу упродовж дня користуватися готовими друкованими картками, у яких висвітлено алгоритм організації певної дитячої діяльності за певною темою (наприклад: алгоритм проведення спостереження за станом погоди із основними запитаннями до дітей; короткий зміст проведення певної бесіди або дидактичної вправи тощо). Використання у щоденному плануванні, хоча б частково, принципу «методичного конструктора» звільняє педагога від простого переписування друкованих джерел та дозволяє більше уваги приділити безпосередній змістовній роботі з дітьми.

Завдання методичної служби - не примушувати, а мотивувати вихователів до змін, навчати їх працювати по новому у форматі проживання дітьми кожного повноцінного дня. *Зорієнтувати педагогів в організації освітнього процесу на дієву реалізацію таких підходів*, як:

- *діяльнісний* — передбачає, що дорослі створюють умови, в яких дитина набуває особистого досвіду в усіх видах діяльності: руховій, ігровій, образотворчій, пізнавально-дослідницькій, господарчо-побутовій;

- *компетентнісний* — передбачає, що дорослі збагачують досвід дитини, використовують комплексні психолого-педагогічні впливи, що сприяють становленню компетентностей дитини;

- *інтегрований* — передбачає, що дорослі формують цілісну реалістичну картину світу й основи світогляду дитини, сприяють взаємозбагаченню соціальних контактів і предметно-змістових характеристик тих явищ, які засвоює дитина;

- *особистісно орієнтований* — передбачає, що дорослі визначають базові якості особистості, розвиток її активності, самостійності, ініціативності та креативності як індикатори ефективності освітнього процесу.

Звертаємо вашу увагу, що саме *програмно-методичний комплекс «Впевнений старт»* детально розкриває для вихователів шлях реалізації всіх вищезазначених підходів на практиці, надає комплексний психолого-педагогічний та методичний супровід. Інноваційний проєкт «Впевнений старт» розроблений великою групою вітчизняних сучасних

науковців та прогресивних практиків під науковим керівництвом доктора психологічних наук, професора Піроженко Т.О., яка також виступила керівником авторської групи розробників нової редакції БКДО.

Проект «Впевнений старт» є цілісною педагогічною системою для роботи з дітьми молодшого, середнього та старшого дошкільного віку, що забезпечується через:

- прогнозування та створення виховних ситуацій розвитку дитини, в яких інтегрується зміст (функції діяльності педагога), методи (засоби виконання функцій) та критерії якості (показники психолого-педагогічної діагностики розвитку дитини);
- організацію реальної взаємодії педагога з вихованцями на відміну від загальної класифікації методів, що характеризують їх дидактичні ознаки (методи наочні, словесні практичні);
- забезпечення активної діяльності дитини як провідного засобу та чиннику її розвитку та саморозвитку;
- баланс виховання в родині та закладі дошкільної освіти завдяки ефективності впливу на розвиток особистості дитини в межах повного інформаційного дня;
- свободу та право вибору рівня, форм, методів, простору. завдань кожного з учасників освітнього процесу.

Книги для вихователя з ПМК «Впевнений старт» є готовим перспективно-календарним плануванням, у якому вихователі проставляють дати на перспективу, вносять записи щодо корекції запропонованих форм роботи та фіксують певні проміжні результати. Цього року автори проекту анонсували новий навчально-методичний посібник «Впевнений старт. Коректурні таблиці для дітей старшого дошкільного віку», розроблений відповідно до тем, передбачених Книгою вихователя. Також обіцяли забезпечити педагогів інструментарієм для проведення якісного моніторингу освітніх досягнень вихованців за програмами «Впевнений старт».

Рекомендуємо: сайт проекту «Впевнений старт» - vstart.com.ua, на якому є допоміжні освітні матеріали та поради авторів проекту: відео, фото та текстові матеріали, презентації до кожної теми програми. На сайті можна здійснити замовлення комплектів. Є сторінка для батьків.

Вперше в оновленому Стандарті наголошено на такому надзвичайно важливому аспекті життя сучасного суспільства, як освіта для сталого розвитку. Три складники освіти для сталого розвитку — екологічний, економічний та соціальний — дають змогу співвіднести їх зміст з іншими напрямками Стандарту. Формування таких навичок потребує не прямого навчання у звичній традиційній моделі, а стимулювання дітей на виконання дій, надихання їх на систематичне виконання та повторення обраних дій, а також пошук нових продуктивних моделей поведінки. Допомогти педагогам у формуванні навичок, орієнтованих на сталий розвиток, може всеукраїнська парціальна програма «Дошкільнятам — освіта для сталого розвитку» (лист ІМЗО від 12.02.2019 № 22.1/12-Г-46) та видані раніше відповідні

навчально-методичні комплекти для дітей молодшої, середньої та старшої груп.

Для розвитку соціальних навичок та фінансової грамотності існує проєкт «АФЛАТОТ», який діє з 2016 року (в 2019 році підписано документи про продовження співпраці) на основі Меморандуму про співпрацю у сфері дошкільної освіти між МОН та міжнародною фундацією “Aflatoun International” (Нідерланди). Є програма та методичні розробки до неї на сайті МОН України та в мережі Інтернет.

В організації змісту та процесу дошкільної освіти важливим є формування в дитини цілісної реалістичної картини світу. Саме тому набуває значення в реалізації освітніх завдань окреслений у БКДО *освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»*, в якому визначено інтегровану компетентність: сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька. Особливістю педагогічної взаємодії вихователя з дітьми є забезпечення розвитку емоційно-ціннісного ставлення дітей до пізнавальної діяльності, орієнтація освітнього процесу на засвоєння дітьми способів сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької діяльності в різних видах ігор (творчих, рухливих, дидактичних); елементарних дослідженнях, експериментуванні у природі, творчості, побуті тощо. Наукові елементарні знання логіко-математичного характеру, заховані в конструкційних іграх, кулінарії, дослідницьких завданнях, інтелектуальних іграх, забезпечують логіко-математичний розвиток дитини ефективніше, ніж розв’язання прикладів та арифметичних задач на заняттях.

STREAM-освіта – інноваційний напрям дошкільної освіти, що інтегрує в собі завдання з формування у дітей загальних наукових уявлень про світ, розвитку умінь експериментувати та конструювати, навчання дітей основ грамоти, математики, різних видів мистецтва, тощо. З метою впровадження цього напрямку радимо застосовувати *парціальну альтернативну програму з формування інженерної культури дошкільників "STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіті"* (лист ІМЗО від 14.07.2020 р. № 22.1/12-Г-274) та розроблене повноцінне блочно-тематичне планування до неї.

Зауважимо! Розпорядженням КМУ №960-р від 05.08.2020 прийнята [Концепція розвитку природничо-математичної освіти \(STEM-освіти\) до 2027 р](#)

З іншої позиції поглянути на мистецьку освіту дітей закликає педагогів автор *освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва»* БКДО Половіна О.А. Акцентує увагу на тому, що мистецько-творча компетентність дітей дошкільного віку не має на меті безпосереднього формування художників, музикантів, акторів. Але творчі здібності, які розвиваються у мистецьких видах діяльності, є інструментом творення дитини як особистості та збереження її унікальності. Нею окреслено наступні вектори супроводу мистецької діяльності:

1) автономність вихователя у виборі ефективних інструментів організації мистецької діяльності дошкільників;

2) зміна орієнтирів з відтворення, дії за готовим зразком на створення образу, що виключає наслідування зразка та передбачає активні дії дитини;

3) створення простору для мистецької діяльності, що включає емоційне занурення (включення) кожної дитини, забезпечення ситуації вибору, наявність різноманітних матеріалів для творчості та створення ситуації успіху;

4) доцільний педагогічний інструментарій, серед якого пропонує запроваджувати паузи-споглядання та паузи-вслуховування;

5) рефлексійне мистецьке середовище (як для педагогів щодо власної діяльності та результатів взаємодії з вихованцями, так і для дітей щодо свого емоційного стану у процесі мистецької діяльності);

6) відчуття дитиною значимості та задоволення від мистецької діяльності;

7) критичне осмислення педагогами підготовки до свят та розваг (відмова від суцільних репетицій) та певних понять (арттерапія - це лікування мистецтвом, ми застосовуємо арттехніки).

Наголошуємо! *Освітній напрям «Мовлення дитини. Основи грамоти»* віднесено до варіативного складника БКДО. Автори роз'яснюють: навчання грамоти – складна аналітико-синтетична діяльність, яка потребує певного рівня інтелектуального та психічного розвитку дитини. Враховуючи, що не всі діти готові до оволодіння основами грамоти, навчання читання й письма віднесено до варіативної частини і не є обов'язковим для всіх старших дошкільників. Поряд з цим, успішність проходження дитиною букварного і післябукварного етапів засвоєння основ грамоти неможлива без фундаменту — розвитку фонематичного слуху та формування фонематичного сприйняття дитини, — який закладається саме в дошкільному віці. Тому педагоги мають організовувати навчання основам грамоти у різних видах життєдіяльності із забезпеченням активної мовленнєвої практики кожного вихованця; надавати перевагу не колективному, а індивідуальному формату заняття, виходячи з істотних індивідуальних відмінностей у рівнях розвитку дітей.

Програма "Безмежний світ гри з LEGO" створена з метою реалізації основних завдань Базового компонента дошкільної освіти, зокрема освітнього напрямку "Гра дитини", та укладено відповідно до чинних вимог щодо розроблення програм для дошкільної освіти. Її мета - розкриття та розвиток внутрішнього потенціалу кожної дитини, формування її цілісного світогляду та збагачення ігрового досвіду засобами конструктора LEGO.

До програми розроблені методичні рекомендації, у яких окреслено практичні шляхи реалізації підходу "навчання через гру", де LEGO є універсальним інструментом створення сприятливого розвивального простору. Ця програма є парціальною. Її можна використовувати в поєднанні з чинними комплексними освітніми програмами, за якими працюють педагоги дошкільних навчальних закладів, інших форм здобуття дошкільної освіти та батьки дітей раннього та дошкільного віку.

Проект «Сприяння освіті» започатковано в 2010 році, після підписання Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки

України та фондом The LEGO Foundation (королівство Данія). Україна стала п'ятою державою у світі, що приєдналася до Програми. Метою проєкту є сприяння розвитку якості освіти через всебічний розвиток дитини, зокрема компетентностей, необхідних для навчання упродовж життя та становлення педагога-фасилітатора, який прагне відійти від педагогіки копіювання, шаблонування, практики однієї правильної відповіді та нав'язування свого бачення дитині. В основу взаємодії дорослого і дитини покладено підхід «навчання через гру».

Рекомендуємо до ознайомлення:

[Проєкт LEGO "Сприяння освіті" в Україні](#)

[Наказ №797 "Щодо забезпечення реалізації проєкту "Сприяння освіті" у закладах освіти»](#)

Актуальними залишаються медіаосвіта та критичне мислення дошкільнят. Як зазначено в [Концепції впровадження медіаосвіти в Україні](#), принципово інтегрована і спрямована на збалансований естетичний та інтелектуальний розвиток особистості дитини (враховуючи різні форми інтелекту, зокрема емоційний, соціальний і практичний), забезпечує її захист від агресивного медіасередовища (серед іншого від інформаційного «сміття», невідповідних до вікових можливостей психіки дитини інформаційних впливів, зокрема продукції, що містить елементи насильства, жахів, еротики), уміння орієнтуватись, обирати і використовувати адаптовану відповідно до вікових норм медіапродукцію. Парціальні програми, розробки занять, методичні рекомендації, які націлені на формування медіаграмотної дитини дошкільного віку можна знайти на сайті Академії Української Преси (АУП) в розділі «Медіаосвіта» (<https://www.aup.com.ua/>).

Підходить до завершення Всеукраїнський експеримент "Стандартизація наскрізної соціальнопсихологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику" (2017-22 рр.). Основна інформація та підтримка на сайті <http://mediaosvita.org.ua/eksperyment/>.

Проблема духовно-морального виховання особистості на християнських цінностях є актуальною як для батьків і педагогів, так і для суспільства в цілому, оскільки в процесі засвоєння християнських моральних цінностей діти навчаються добра, милосердя, доброчинності, відповідальності, співчуття турботливості. На допомогу педагогам в цьому напрямку буде парціальна програма та календарно-тематичний пан «Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях», а також окремі розділи в інших комплексних програмах розвитку дітей в ЗДО.

Важливим є питання забезпечення внутрішньої системи якості освіти. Допомогти у цьому процесі може міжнародна методика Early Childhood Environment Rating Scale (далі - ECERS-3), яка була в кінці 2020 року передана у всі ЗДО області. Методика зосереджена на умовах для розвитку дитини, навколо інтересів якої побудоване оцінювання у форматі шкали, що містить 6 підшкал, 36 параметрів та 468 індикаторів. Питанням організації та проведення дослідження якості дошкільної освіти на всеукраїнському рівні

займається Український інститут розвитку освіти у партнерстві з Командою підтримки реформ МОН, Всеукраїнським фондом “Крок за кроком” та за підтримки ЮНІСЕФ в Україні (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkala-ocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva>).

Для керівників закладів дошкільної освіти та вихователів методика може слугувати орієнтиром для поліпшення якості освітнього процесу в їхньому ЗДО. Її застосування дасть змогу сприяти індивідуалізації освіти; урізноманітнити види діяльності дітей у дитсадку, акцентувати на важливості комунікації вихователів з дитиною, підвищити значення середовища, в якому розвивається дитина.

Рекомендації стосовно питань формування безбар'єрності та цифровізації суспільства Ви можете знайти в листі МОН України №1/9—406 від 10.08.2021р. «Щодо окремих питань діяльності ЗДО у 2021-2022 навчальному році».

Для підтримки професійного розвитку педагогів та оперативного інформування з питань дошкільної освіти створені Блог дошкільної освіти (zdo-tokippo.blogspot.com) на сайті ТОКІППО (ippo.edu.te.ua) та сторінка Методиста ДО ТОКІППО в соціальній мережі Facebook. На блозі створені тематичні сторінки з різних важливих та актуальних питань, зокрема «ДСЯО України для ЗДО», «ECERS», «Наступність між ДО та ПО», «Нормативна база», «Корисні посилання», «БКДО-2021», «Освіта для сталого розвитку»Ю «Медіаграмотність», «LEGO». Крім того, з квітня 2021 році на блозі організоване онлайн-консультування, яким може скористатися будь-який спеціаліст дошкільної освіти.

Підготували,
методисти відділу дошкільної
і початкової освіти ТОКІППО

**Наталія БАЧИНСЬКА,
Ірина ЗУБАЛЬ**